

toată lumea iubește teatrul

enc, învățându-mă să nu mai fiu susceptibil la sublim, lăsându-mă curat și luminat de farmecul sfînt al rostirii lor?

Mă voi trezi la ceas de taină, le voi face marea mai albastră și le voi așterne covor de nori pentru neliști viitoare... Fiindcă neliniștea de acum se numește Shakespeare... Și Victor Rebengiuc, Gheorghe Dinică, George Constantin...

Deschid larg fereastra, pentru ca floarea iubirii, rostul meu, să nu se ofilească... niciodată... Peste mașina mea de scris poartă razele argintate ale lunii.

Viața mea fără teatru ar fi o crudă învățare a existenței măsluite de zmeii-zmeilor neînvinși la timp.

■ Marin Constantin

Gîndind asupra artei, asupra vieții

De cîte ori, în clipe de răgaz muzical, poposeam sub cupola teatrului dramatic, plecam, abătut sau reconfortat, gîndind și iar gîndind, asupra artei, asupra vieții...

E de necuprins în cuvinte istovul cu care plătești orice izbîndă adevărată, oricît de mare, oricît de modestă... Îmi vin în minte Silvia Popovici, George Constantin, Gheorghe Cozorici, care, prin anii 1951—1952, veneau — fata, școlăriță la „Zoia Kosmodemianskaia”, iar băieții, din două reputele uzine: „Vulcan” și „Armătura” — în colectivul de teatru al ansamblului U.T.C. Mi-au fost apropiate căutările lor frenetice, prin poezii sau piese de teatru, scurte, spre concretizarea marelui talent ce se ghicea în fiecare din ei. Logănările lor șagălnice în hamaclul înalt al visurilor...

Cîte nopți înstelate se deschideau lecturilor în singurătate, cîtă lumină se strecura în arzătoarea lor privire, cîtă muzică ascultam în sensibilitatea lor contaminantă, cîtă osîrdie și pasiune în „scriile din Gutenberg 19”... Înfloreau cu candoarea celor mai primăvăratice flori, iar mai tîrziu, vizavi de Teatrul Municipal, în și pe lîngă Alma Mater de deasupra a-

cestui lăcaș, și-au cultivat harul prin măiestria atîtor mari valori ale învățămîntului românesc de teatru. Generația adolescentă a acelor vremuri, azi în plină maturitate, și-a putut umple inimile de fiorul autentic transmis de pe scenă de acești prodigioși actori. Și o mai pot face și acum... Mă urmărește, încă, Silvia Popovici, privirea aceea, vreau să zic, încărcată de patima muzicii, pe care o avea cînd venea la repetițiile corului U.T.C., cor prin care mă dăltuiam eu însumi... Ce ajutor de dincolo de noi mi-ar fi trebuit pentru a ghici în acea privire ceea ce va deveni celebra privire a celebrei noastre Darelée...? Cînd se va fi hotărît, oare, Silvia Popovici să recunoască în ea valențele ce o apropiiau de marea cîntăreață? Numai ea știe...

Există sușuri și coborișuri în cariera oricărui mare actor. George Constantin însă a fost ocrotit de Parce și hărăzit saltului permanent, din vîrf de piramidă în alt vîrf de piramidă.

Iar Gheorghe Cozorici, cu sufletul său atît de larg, cu glasul său puternic, precum vrerea însăși, trăind și murind în atîtea destine, în frumoasa grădină a iubirilor sale suspendate, strălucește ca un luceafăr în Luceafărul eminescian...

În aceeași galerie a dăruirilor ce susțin în timp edificiul nepieritor al Taliei românești se află și Benedict Dabița, de mult doar o amintire... Apariție meteorică, insolită... Un fel de Păcală aruncat de soartă în Capitală... Fiu al naturii, ivit parcă din freamătul de codru, se simțea la el acasă în *Livada cu vișini*... Pălmaș nocturn și ucenic ghiduș la „Cireșica”, în preajma marelui G. Storin, a Luciei Sturdza Bulandra, a lui Jules Cazaban, Ștefan Ciubotărașu, Fory Etterle... Truditor neostoit în lumea de aiurea a stafiilor propuse de geniile universale sau autohtone...

Ființa lui — ființa artei sale... S-a despărțit de toți jucînd teatru, rațiune statornică a jocului său existențial, în patul unui spital, tînuț vremelnice de cea mai necruțătoare dintre boli. Dacă-l întrebai, în acele zile, cum se mai simte, îți răspundea, senin și zîmbitor: „Ca-n cer!”.

De cîte ori, în clipe de răgaz muzical, poposesem sub cupola teatrului dramatic, plec, abătut sau reconfortat, gîndind și iar gîndind, asupra artelor, asupra vieții...

toată lumea
iubește teatrul